

4

Vragenuur: Vragen Westerveld

Vragen van het lid Westerveld aan de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over **het bericht dat de vrijheid van leraren en schoolleiders over de besteding van werkdrummiddelen door schoolbesturen wordt ingeperkt.**

De voorzitter:

Dan gaan we nu naar mevrouw Westerveld namens GroenLinks voor haar vraag aan de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over het bericht dat de vrijheid van leraren en schoolleiders over de besteding van werkdrummiddelen door schoolbesturen wordt ingeperkt. Ik heet de minister van harte welkom.

Mevrouw Westerveld (GroenLinks):

Dank u wel, voorzitter. Het Nederlandse onderwijs is koploper als het gaat om werkdruk. Klassen zijn te vol en leraren in het primair onderwijs werken gemiddeld een dag per week onbetaald over. Een op de vier leraren krijgt te maken met burn-outklachten. In februari sloot de minister een werkdrummakkoord met werkgevers en werknemers. Per gemiddelde school van 225 leerlingen komt er komend schooljaar zo'n €35.000 extra beschikbaar, geld dat specifiek is bedoeld om de werkdruk aan te pakken. GroenLinks was blij verrast dat lerarenteams besluiten waar het geld naartoe gaat, want bij de ene school kan het gaan naar een conciërge terwijl er bij de andere school meer behoefte is aan extra handen in de klas.

Uit een peiling van de Algemene Vereniging Schoolleiders bleek dat op vrijwel alle scholen overleg is geweest met lerarenteams, maar ondanks de duidelijke afspraken geeft 10% van de schoolleiders aan dat de directie zich toch te sturend bemoeit met het geld. We lazen op de site van PO in actie zelfs dat een schoolbestuur voorstelde om een deel van het geld te besteden om de werkdruk op het staffureau te verminderen in plaats van dat het geld naar de klas zou gaan. Onze vraag aan de minister is of hij deze signalen kent. Klopt het dat in 10% van de gevallen het schoolbestuur zich te sturend bezighoudt met de plannen? Wat betekent dit voor het werkdrummakkoord? Wat gaat de minister hiertegen doen?

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister Slob:

Dank u wel, voorzitter. Ik dank mevrouw Westerveld voor het feit dat zij opnieuw aandacht vraagt voor het prachtige werkdrummakkoord dat we enkele maanden geleden hebben afgesloten. Inmiddels wordt op bijna alle scholen in Nederland en misschien wel op alle scholen in Nederland hard gewerkt aan het invullen van de mogelijkheden die men krijgt om met ingang van dit cursusjaar al 237 miljoen euro in te zetten voor het verlagen van de werkdruk. U weet dat dat zal oplopen tot 430 miljoen euro.

Ik heb ook van de Algemene Vereniging Schoolleiders de peiling, de "thermometer", zoals zij die zelf noemen, ontvangen, met een begeleidende brief. Hun conclusie is, en ik citeer letterlijk uit de brief die ik ontvangen heb: "Het doet mij een genoegen u te kunnen melden dat zich een beeld aftekent waaruit blijkt dat het goed gaat." Dat beeld wordt in mijn richting ook van andere kanten bijna dagelijks bevestigd, ook als ik zelf op de scholen op bezoek ga.

Ik sluit niet uit dat er op scholen ook nog wel wat druk zal worden uitgeoefend, maar daar hebben we ook rekening mee gehouden met de procedure. De personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad móét instemmen met de plannen. Het is allemaal nog bezig, dus we laten hen ook de ruimte die ze nodig hebben, maar mijn advies aan hen is, mocht het niet volgens de regels gaan: niet instemmen.

Het tweede wat we gedaan hebben, is dat we een meldpunt hebben ingericht waar men zich toe kan richten als er eventueel klachten zijn over de procedure. Ik heb bij het algemeen overleg van een paar weken geleden aangegeven dat er 17 meldingen waren en dat dat vooral technische vragen betrof. Dat is opgelopen naar 26. Er zijn er dus 9 bij gekomen. Nog steeds zijn dat veelal technische vragen. Dus heeft men echt aanleiding om te veronderstellen dat het niet goed gaat: trek aan de bel en zorg dat je bij het meldpunt komt.

Maar het algehele beeld is ongelooflijk goed. Hier staat eigenlijk een hele trotse minister, die blij is dat we met deze nieuwe aanpak zijn begonnen en die er alle vertrouwen in heeft dat het de goede kant uit zal gaan.

Mevrouw Westerveld (GroenLinks):

Dank aan de minister voor de antwoorden. De minister geeft eigenlijk aan dat het op heel veel scholen goed gaat. Dat klopt inderdaad. Ik heb die thermometer van de Algemene Vereniging Schoolleiders ook gelezen. Daarin staat ook dat hun beeld is dat het goed gaat. Toch geeft 10% van de schoolleiders aan dat zij vinden dat het bestuur zich sturend bezighoudt met de besteding van gelden, terwijl de afspraak in het werkdrummakkoord heel duidelijk is dat het lerarenteam instemt. Ik zou dus nogmaals aan de minister willen vragen of hij bereid is om in die gevallen waarin het niet goed gaat, de schoolbesturen aan te spreken. Als dit al niet goed gaat, in ieder geval in 10% van de gevallen, wat is dan zijn beeld als de medezeggenschap straks instemmingsrecht krijgt? Betekent dit niet dat de medezeggenschap dan te veel onder druk wordt gezet? Hoe zorgen we ervoor dat zij echt onafhankelijk goed kunnen kijken naar die plannen, om dan al dan niet hun instemming daaraan te verlenen?

Minister Slob:

Het beeld dat wij hebben, ook op basis van deze thermometer, deze tussentijdse peiling — want dat is het, het proces is nog gaande — is overwegend heel, heel erg positief. Als het niet goed gaat, hebben we dus in de procedure al de mogelijkheden ingebouwd om te zijner tijd ook in beweging te komen.

Ten eerste: als de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad niet instemt, zal dat uiteindelijk ook gaan leiden tot een verantwoording in het jaarverslag. Op basis daarvan kunnen we weer verder gaan handelen. Dus dat moeten

we afwachten. Die verslagen komen te zijner tijd naar ons toe.

Ten tweede, en die oproep die ik ook aan alle scholen: als men echt aanleiding heeft om te veronderstellen dat iets niet conform afspraken is, dan kan men zich melden bij het meldpunt. Dat is meldpunt@werkdrukpo.nl. Op dit moment hebben we nog niet echt veel vragen binnengekregen, niet meer dan veelal technische vragen. Het zou heel fijn zijn als men ons ook tussentijds weet te vinden. Dan kan er contact gezocht worden. Hier hebben overigens ook de andere geledingen die hierbij betrokken zijn, een taak in. Denk onder andere aan de PO-Raad.

Mevrouw Westerveld (GroenLinks):

Ik had de minister ook nog gevraagd wat dit voor het akkoord betekent. Klopt het dat schoolbesturen het extra geld op het spel zetten als zij zich te veel bemoeien met waar het geld wordt ingezet? Dat is in ieder geval een uitspraak die de voorzitter van de AVS afgelopen weekend deed in het Algemeen Dagblad. Kan de minister daar nog op reageren? En ik vroeg nog een keer of de minister met de schoolbesturen waar het om gaat, waarmee het niet goed gaat — de minister zou de AVS kunnen vragen om een lijstje — in gesprek te gaan, zodat we ervoor kunnen zorgen dat het geld zo snel mogelijk in de klas terecht komt.

Minister Slob:

Mijn oordeel over het werkdrukakkoord en de gekozen systematiek dat het een mooie, goede aanpak is, wordt dagelijks bevestigd. Het is nieuw. Het is ook op het niveau van de scholen inderdaad nog even wennen om zo te werken, maar we hebben voldoende elementen ingebouwd om in te grijpen als het t.z.t. nodig is. We hebben ook de afspraak gemaakt dat men, als men zich bijvoorbeeld niet heeft gehouden aan de gemaakte afspraken, niet een volgende tranche van gelduitkering zal krijgen. Maar we hebben, ook nu het proces nog bezig is en er nog meldingen binnenkomen — ik herhaal nogmaals het meldpunt: meldpunt@werkdrukpo.nl, dat daarvoor is opengesteld — mogelijkheden om op die wijze in het proces nog wat bij te sturen waar dat nodig is. Ik zou me graag daaraan willen houden. Zo hebben we het afgesproken. Maar het algehele beeld is heel erg positief.

De voorzitter:

Dat heeft u gezegd.

Minister Slob:

Ik ben erg dankbaar dat het vele geld straks op een goede manier in de scholen zal terechtkomen.

De voorzitter:

Dank u wel en dank u wel, mevrouw Westerveld. De heer Van Meenen.

De heer Van Meenen (D66):

Het komt niet zo heel vaak voor dat we het bij het vragen-uurtje over goed nieuws mogen hebben, ondanks de beperkte poging van GroenLinks om er toch nog slecht

nieuws van te maken. Maar inderdaad, dit kabinet investeert honderden miljoenen, oplopend tot 430 miljoen, extra in alleen al de werkdruk, laat staan in nog andere dingen. En 90% van de scholen houdt zich aan wat daarbij is afgesproken. Nou, ik zou willen dat dat op heel veel terreinen zo zou zijn. Mijn vraag aan de minister is dan ook de volgende. Is hij bereid, zoals ook PO in actie vraagt, om hier met zijn handen van af te blijven, dit aan het veld, de scholen over te laten, te vertrouwen op de tegenkracht van de medezeggenschap ter plaatse, en wel na te blijven denken over wat dit succes, wat het in mijn ogen is ...

De voorzitter:

De minister.

De heer Van Meenen (D66):

... kan betekenen voor verdere manieren waarop we het geven van geld ...

De voorzitter:

Punt!

De heer Van Meenen (D66):

... aan scholen beter kunnen doen?

Minister Slob:

Het goede nieuws in de richting van de heer Meenen ...

De voorzitter:

Van Meenen.

Minister Slob:

... Van Meenen is dat het 96% is. Dus het gaat inderdaad goed, maar het zou natuurlijk wel fijn zijn als het overall uiteindelijk afsluitend helemaal goed gaat zoals we het afgesproken hebben. Ik vind dat we de procedure zo zorgvuldig hebben ingericht dat het nu inderdaad aan de scholen is, en de mensen die erbij betrokken zijn, om op een goede manier bezig te zijn. Het meldpunt, dat ook in handen is van de betrokkenen bij dit onderwerp, is een fantastische mogelijkheid om, als het nodig is, in het proces een signaal te geven: "Hé, mensen bij die school, zo hadden we het niet afgesproken. Zorg ervoor dat het geld straks niet in gevaar komt. Doe het nu gewoon op een goede manier." U zult zien wat voor een prachtige energie het in de school losmaakt als je de docenten en schoolleiders er goed bij betreft.

Mevrouw Van den Hul (PvdA):

"Prachtige energie" en "fantastisch succes"; de ballonnen kunnen opgelaten worden. Negen van de tien is inderdaad goed, maar ik vind het wel degelijk terecht dat mevrouw Westerveld hier vragen over stelt, want bij een op de tien gaat het dus niet goed. Mij baart daarbij in het bijzonder zorgen dat wij ook lezen in Trouw dat een deel van die schoolbesturen waar het niet goed gaat, hiermee gaten aan het vullen is die helemaal niet te maken hebben met werkdruk maar met andere zaken in de begroting. Dus ik zou

heel graag van de minister willen horen of deze verhalen hem ook bekend in de oren klinken en, indien dat het geval is, wat dan zijn strategie wordt om die scholen daarop aan te spreken.

Minister Slob:

Twee dingen. Allereerst zou ik u dringend willen ontraden om ballonnen los te laten. Dat schijnt niet zo goed voor het milieu te wezen. Het tweede is dat er aan wordt gegeven dat er invloed wordt geprobeerd uit te oefenen. Dat is nog iets anders dan dat dat uiteindelijk ook tot resultaten leidt. Het zou kunnen dat er in de school wat druk wordt uitgeoefend en dat er voorbeelden worden genoemd van hoe men graag zou zien dat het geld wordt besteed, maar uiteindelijk telt voor ons wat er afgesproken wordt. Wat afgesproken wordt moet de instemming hebben van de personeelsgeleding, van de mr. Mijn oproep aan hen is: maak er dan ook gebruik van. Op het moment dat het niet gaat zoals het hoort, moet er gewoon geen instemming worden verleend. Dan zal dat later ook duidelijk worden in de jaarverslagen en hebben we mogelijkheden om in de richting van die scholen actie te ondernemen. Het tweede is — ik blijf het herhalen — dat prachtige meldpunt. Dat is door de initiatiefnemers zelf in het leven geroepen. Maak er dan ook gebruik van.

De heer Kwint (SP):

Voordat mensen gebruik kunnen maken van een meldpunt, moeten ze wel precies weten hoe het zit. Want wie gaat er nou over het geld? Op de website van het ministerie lees ik: "Schoolleiders, leraren, onderwijsondersteunend personeel gaan het gesprek aan." In het akkoord zelf staat niks over besturen. PO in actie heeft het over leraren en schoolleiders, niet over besturen. Maar dan kijk ik op de website van de PO-Raad en dan staat daar: "Schoolbesturen worden niet buitenspel gezet. Schoolbesturen maken mede het plan." Dus de vraag is: wie maakt uiteindelijk deze plannen? En als ik straks naar het meldpunt mail "goh, mijn bestuur probeert wel een heel dikke vinger in de pap te hebben", wat voor antwoord krijg ik dan van dat meldpunt? Want het staat voor de SP als een paal boven water dat dit echt aan de mensen is die voor de klas staan en niet aan de bestuurskamers.

Minister Slob:

Voorzitter. Uiteindelijk zijn natuurlijk de betrokkenen in de school met elkaar in gesprek. Het zou dan ook vreemd zijn om bepaalde personen buiten die gesprekken te houden. Maar het is evident duidelijk — dat hebben we afgesproken en dat is ook in het akkoord vastgelegd — dat er instemmingsrecht is voor de personeelsgeleding van de mr. Het personeel heeft daar uiteindelijk dus een heel duidelijke en zelfs beslissende stem in. Zij moeten dus actief betrokken worden bij de keuzes die gemaakt worden. Ik heb er in de afgelopen weken voorbeelden van gezien dat men in een goede school in goed overleg tot verantwoorde keuzes probeert te komen waarin iedereen zich kan vinden. Ik heb er vertrouwen in dat dat zal gebeuren op alle scholen in Nederland.

De voorzitter:

Nee, meneer Van Raan, u mag niet interrumpen. Want mevrouw Arissen heeft twee interrupties gepleegd. De Partij voor de Dieren is daarmee al geweest.